

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

İptal ve yürürlüğün durdurulması istemini içeren dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

'14.7.2004 tarih ve 5220 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun birinci maddesi ile 7.5.1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen Ek Madde 2'nin birinci fıkrasındaki 've 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesine bağlı olmaksızın satmaya' ibaresine madde metninde yer verilmesinin Anayasaya Aykırılığı

2.7.2004 tarih ve 92 K. No.lu TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunda da, 'Taşınmazların satışının 1050 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinden istisna tutulmasının uygun bir düzenleme olmadığı' belirtilmiş olmasına karşın Anayasanın 35 inci maddesine aykırı olarak söz konusu ibareye Ek Madde 2'de yer verilmiştir.

Anayasa'nın 35 inci maddesinde 'Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.'

hükmü yer almaktadır. Anayasanın bu maddesi, mülkiyet hakkını Anayasal bir kurum olarak düzenlemekte ve Anayasal güvenceye bağlamaktadır. Bu maddeye göre, herkes mülkiyet hakkına sahiptir; bu hak kamu yararı amacıyla yasa ile sınırlanabilir ve bu hakkın kullanılması toplum yararına aykırı olamaz. Hazine taşınmazlarının satılması, kamu mülkiyeti konusunda sınırlama getirmektedir. Bu satışa ilişkin usul ve esasların yasa ile düzenlenmesi, Anayasa'nın 35 inci maddesinin gereğidir. Anayasa'nın 35 inci maddesinin kişiler için öngördüğü güvenceden malik sıfatıyla devletin ve diğer kamu kuruluşlarının yararlanması doğaldır.

Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 27.11.1997 tarihli ve E. 1997/37, K. 1997/69 sayılı Kararında,

'Anayasa'nın mülkiyet hakkını güvenceye alan 35. maddesine göre, herkes mülkiyet hakkına sahiptir. Bu hak, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir ve kullanılması toplum yararına aykırı olamaz. Mülkiyet hakkı başkasına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla, kişinin, bir şey üzerinde dilediği biçimde yararlanma, tasarruf etme, başkasına devretme, kullanma biçimini değiştirme, harcama ve tüketme yetkilerini kapsar. Özel mülkiyet gibi, kamu mülkiyeti de Anayasa'nın 35. maddesinin güvencesi altındadır. Zira, özel mülkiyeti güvenceye alan Anayasa'nın, kamu mülkiyetini güvencesiz bıraktığı düşünülemez. 35. maddeye göre, mülkiyet hakkı ancak kamu yararı amacıyla ve yasayla sınırlanabilir.'

denilmiştir. Görüldüğü üzere özel mülkiyet için Anayasanın getirdiği koruma ve güvence kamu mülkiyeti için de geçerli olduğundan, özel mülkiyet konusundaki özenin kamu mülkiyeti konusunda öncelikle düşünüleceğinde duraksanamaz. Bu nedenle, kamu

mülkiyetinin sona erdirilmesine ilişkin esasların yasayla düzenlenmesi, Anayasanın 35 inci maddesinin getirdiği bir zorunluluktur. Bu zorunluluk Devlete ait taşınmazlar yönünden, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesi ile yerine getirilmiştir.

1050 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi Hazineye ait taşınmazların satışında genel bir kural getirmiştir. Bu kurala göre değeri belli tutarların üzerinde olan Hazine taşınmazları, ancak Bakanlar Kurulu Kararı veya yasa ile satılabilir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile de 1.1.2005 tarihinden itibaren yeni bir sistemin yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

Açıklanan nedenlerle, söz konusu Ek Madde 2 hükmü ile bu madde kapsamındaki Hazine taşınmazlarının satışında, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesinin devre dışı bırakılması Anayasanın 35 inci maddesinin getirdiği kamu mülkiyetinin sona erdirilmesine ilişkin esasların yasayla düzenlenmesi zorunluluğuna uyulmaması demektir ki, bu da Anayasanın mezkur maddesine açıkça aykırılık teşkil edecektir.

Diğer taraftan bir yasa kuralının Anayasanın herhangi bir kuralına aykırılığının tespiti onun kendiliğinden Anayasanın 11 inci maddesine de aykırılığı sonucunu doğuracaktır (Anayasa Mahkemesinin 3.6.1988 tarih ve E.1987/28, K.1988/16 sayılı kararı, AMKD., sa.24, shf. 225).

Açıklanan nedenlerle 14.7.2004 tarih ve 5220 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun birinci maddesi ile 7.5.1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen Ek Madde 2'nin birinci fıkrasında 've 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesine bağlı olmaksızın satmaya' ibaresine yer verilmesi Anayasanın 11 inci ve 35 inci maddelerine aykırı olduğundan bu ibarenin iptali gerekmektedir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

14.7.2004 tarih ve 5220 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun birinci maddesi ile 7.5.1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen Ek Madde 2'nin birinci fıkrasında; madde kapsamındaki Hazine taşınmazlarının satışı konusunda, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesine bağlı olmaksızın Maliye Bakanı yetkili kılınmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin pek çok kararında, kamu varlıklarının satışı konusunda 'yasa ile yetkilendirme'nin, 'yasa ile düzenleme' anlamına gelmediğinin belirtilmiş olmasına karşın, Anayasaya aykırı bir şekilde Maliye Bakanına sınırsız yetki verilmiş; hangi nitelikleri taşıyan taşınmazların hangi hallerde satılabileceği konusunda bir belirleme yapılmadığı gibi, ölçüt de konulmamıştır. Söz konusu hükmün iptali istenen ibareyi de kapsayacak şekilde uygulanması halinde giderilmesi güç ya da olanaksız zarar ve durumlar doğabileceğinden iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğün durdurulması isteminde bulunulmuştur.

V. SONUÇ VE İSTEM

Yukarıda açıklanan gerekçelerle;

14.7.2004 tarih ve 5220 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun birinci maddesi ile 7.5.1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununa eklenen Ek Madde 2'nin birinci fıkrasında 've 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 24 üncü maddesine bağlı olmaksızın satmaya' ibaresine yer verilmesi,

Esas Sayısı : 2004/85

Karar Sayısı : 2009/69

Anayasanın 11 inci ve 35 inci maddelerine aykırı olduğu için söz konusu ibarenin iptaline ve uygulanması halinde giderilmesi olanaksız zarar ve durumlar doğacağı için, iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesine ilişkin istemimizi saygı ile arz ederiz."